

# Spojená škola Beethovenova 27, 917 08 Trnava



## VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠK

*Radost' v srdci*

Forma výchovy a vzdelávania	Poldenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy/ školského zariadenia	2.09.2009
Dátum prerokovania v rade školy/ rade školského zariadenia	22.9.2009
Platnosť výchovného programu	
Zriaďovateľ	Krajský školský úrad v Trnave Vajanského 2 917 01 Trnava

## **I. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy**

**1. Charakteristika školského klubu :** Školský klub pri Spojenej škole je školské zariadenie, ktoré je zamerané na výchovu a vzdelávanie detí s mentálnym a viacnásobným postihnutím, z ktorých časť pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. Školský klub vytvára podmienky pre telesný, psychický a sociálny rozvoj detí v čase mimo vyučovania a uplatňujeme princíp individuálneho prístupu k žiakom vzhľadom na druh a stupeň postihnutia.

Činnosť v školskom klube rozvíja u detí dôležité zručnosti pre život v spoločnosti a prostredníctvom aktivít výchovy mimo vyučovania mu poskytuje vedomosti, vedie k integrácii, spolupráci a tolerancii v kolektíve. V školskom klube detí sa okrem záujmových a odpočinkových aktivít deti pripravujú na vyučovanie zábavnou a nenásilnou formou.

Rozmanitosťou záujmových činností sa deťom snažíme zabezpečiť zmysluplné a tvorivé využitie času mimo vyučovania počas celého školského roka. Školský klub navštevuje približne 45 – 55 žiakov, ktorí sú rozdelení do piatich výchovných skupín.

**2. Charakteristika žiakov :** Školský klub navštevujú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami t.j. žiaci s mentálnym a viacnásobným postihnutím. Časť žiakov navštevujúcich školský klub pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. Školský klub navštevuje priemerne 45 až 55 žiakov .

**3. Dlhodobé projekty:** Školský klub vypracoval projekt Nadácie pre deti Slovenska – Hodina deťom pre Krúžok rómskej kultúry. Každoročne sa školský klub zapája do projektov vyhlásených Mestským úradom v Trnave. Poskytnuté finančné prostriedky využíva na rozvíjanie záujmovej činnosti žiakov a na modernizáciu IKT.

**4. Spolupráca s rodičmi :** V školskom klube sme v každodennom kontakte s viacerými rodičmi a pravidelne riešime vzniknuté problémy. Okrem osobného kontaktu komunikujeme písomnou formou. Rodičia sa zúčastňujú spoločenských podujatí, ktoré sa organizujú v ŠK.

**5. Ciele školského klubu:** Hlavným cieľom výchovy školského zariadenia je výchovné pôsobenie na dieťa tak , aby podporil rozvíjanie dieťaťa smerom k pozitívnej

a aktívnej prosociálnej osobnosti. Základným cieľom výchovy je pestrou a zaujímavou činnosťou v čase mimo vyučovania dopĺňať výchovno–vyučovací proces, uspokojovať záujmy detí s prevahou oddychového, rekreačného a záujmového charakteru. Úlohou je podporiť rozvoj osobnosti každého žiaka a jeho individuálnych schopností i záujmov.

**6. Charakteristika VPŠK :** Špecifickosť nášho programu vyplýva zo zloženia žiakov vzhľadom k ich postihnutiu, zohľadňuje individuálne potreby žiakov vyplývajúce z ich postihnutia. K tomu sú prispôbené podmienky a vybavenie školského zariadenia. V jednotlivých činnostiach dominuje zážitková, humanistická výchova, ktorej úlohou je podporiť rozvoj osobnosti každého žiaka, jeho schopností a záujmov.

**7. Zameranie ŠK:** V školskom klube uplatňujeme jednotlivé zložky výchovy: esteticko-kultúrnu, pracovno–technickú, prírodovedno–environmentálnu, spoločensko–vednú, telovýchovnú, zdravotnú a športovú a vzdelávaciu s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia našich žiakov. Týmto požiadavkám sú prispôbené jednotlivé činnosti a podujatia v ŠK.

**8. Stratégie výchovno–vzdelávacej činnosti :** V školskom klube podporujeme výchovné stratégie, ktoré uplatňujeme pri organizovaní rôznych príležitostí alebo podujatí, ktoré podporujú a rozvíjajú aktivitu, tvorivosť a zručnosti žiakov. Stratégie smerujúce k rozvíjaniu výchovno–vzdelávacích činností v ŠK:

- výtvarno–súťažné podujatie „Maľovaná jeseň“ – rozvoj pracovnej kompetencie, komunikatívnej kompetencie,
- hudobno–kultúrne podujatie „Superstar“ -rozvoj pohybovej kompetencie, kompetencie k učeniu,
- kultúrno–spoločenské podujatia „Mikulášska nádielka“, „Vianočný jarmok“- rozvoj komunikatívnej kompetencie, pracovnej kompetencie, kompetencie trávenia voľného času,
- esteticko–súťažné podujatie „Miss a mister“ - rozvoj pohybovej kompetencie, kompetencie sociálnej a interpersonálnej, kompetencie komunikatívnej,
- športovo–súťažné podujatia „Hľadanie pokladu“ a „Popoludnie s Golemom“ - rozvoj kompetencie pohybovej, kompetencie sociálnej a interpersonálnej, kompetencie k riešeniu problémov,

- bezpečnostno–dopravné podujatie „Beseda s policajtom“ a „Beseda s hasičom“ – rozvoj kompetencie k učeniu, kompetencie komunikatívnej,
- návštevy filmových, divadelných , kultúrnych podujatí , galérií, múzeí – rozvoj kompetencie k tráveniu voľného času, kompetencie k učeniu, kompetencie sociálnej a interpersonálnej,
- informačno–vzdelávacia činnosť–rozvoj kompetencie k učeniu, kompetencie k riešeniu problémov,
- záujmové útvary : Šikovníček, Krúžok rómskej kultúry, Z rozprávky do rozprávky, Športujeme, cvičíme, hráme sa, Tvoríme a hráme sa s Legom – rozvoj kompetencie k tráveniu voľného času.

**9. Konkrétne kompetencie** : Cieľom výchovno–vzdelávacieho procesu v ŠK je rozvoj kľúčových kompetencií žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie utvárajú a rozvíjajú u žiakov tieto kľúčové kompetencie:

#### *9.1. Kompetencie k učeniu*

- vyberať vhodné informácie z rôznych zdrojov,
- vyhľadávať a triediť informácie, využívať v procese učenia,
- samostatne pozorovať, experimentovať a z výsledkov vyvodzovať závery,
- prejavovať záujem o celoživotné vzdelávanie .

#### *9.2. Kompetencie k riešeniu problémov*

- rozpoznať a pochopiť problém, premýšľať o jeho príčinách a naplánovať spôsob riešenia,
- samostatne riešiť problémy,
- aplikovať riešenie problémov v podobných situáciách,
- obhajovať svoje rozhodnutia ,
- overovať prakticky správnosť riešenia problémov.

#### *9.3. Kompetencie komunikatívne*

- schopnosť aktívne počúvať,
- schopnosť vyjadrovať sa ,
- schopnosť vyjadriť vlastný názor,

- schopnosť akceptovať názor iných,
- schopnosť viesť dialóg,
- schopnosť riešiť problémy,
- schopnosť hodnotiť.

#### 9.4. *Kompetencie sociálne a interpersonálne*

- spolupracovať v skupine, podieľať sa na vytváraní pravidiel práce v tíme,
- podieľať sa na vytváraní príjemnej atmosféry v skupine, upevňovať dobré, medziľudské vzťahy, prispievať do diskusie v skupine,
- ovládať svoje jednanie v skupine a zároveň rešpektovať názory a správanie iných,
- schopnosť presadiť vlastný názor,
- schopnosť tolerovať odlišnosti medzi ľuďmi.

#### 9.5. *Kompetencie pracovné*

- schopnosť ovládať jednoduché manuálne zručnosti,
- schopnosť plniť si svoje povinnosti,
- schopnosť dokončiť prácu,
- schopnosť správať sa zodpovedne.

#### 9.6. *Kompetencie pohybové*

- schopnosť koordinovať pohyby,
- schopnosť zdokonaľiť jemnú motoriku,
- schopnosť priestorovej orientácie,
- schopnosť prekonávať prekážky,
- schopnosť získať lokomočné schopnosti,
- schopnosť spájania pohybu so spevom.

#### 9.7. *Kompetencie k tráveniu voľného času*

- rozvíjať záujmy v individuálnych aj v skupinových činnostiach,
- rozvíjať schopnosť pracovať v kolektíve,
- rozlišovať vhodné a nevhodné ponuky k tráveniu voľného času,
- posilňovať svoje slabšie stránky s pomocou iných, rozvíjať svoje nadanie,
- orientovať sa v možnostiach zmysluplného trávenia voľného času.

Vzdelávací program školského klubu detí umožňuje osobnostný rozvoj každého žiaka v prospech jeho osobnostného maxima.

## **II. Formy výchovy a vzdelávania**

Činnosť v školskom klube detí pri Spojenej škole sa uskutočňuje poldennou formou. Najdôležitejšími a najbežnejšími formami výchovnej práce sú: vychádzky, relaxačné cvičenia, pohybové hry, hry v telocvični, spoločenské hry, besedy, kvízy, súťažno–zábavné popoludnia, prezentácie tanečných kultúrnych vystúpení, návšteva kultúrnych podujatí, záujmové útvary, tvorivé dielne.

Formy výchovy a vzdelávania sa nám často dopĺňajú a prelínajú a spolu úzko súvisia.

## **III. Tematické oblasti výchovy**

*1. Odpočinkovo rekreačná činnosť* je zameraná na odstránenie únavy z vyučovania a na regeneráciu duševných síl.

Táto oblasť zahŕňa : relaxačné cvičenia, počúvanie hudby, rozprávok, spoločenské hry, hudobno–pohybové hry, hry so stavebnicami, vzájomné rozhovory, hry podľa výberu detí, vychádzky, hry v prírode, hry na detskom ihrisku a v telocvični.

*2. Záujmová činnosť* je zameraná na uspokojovanie záujmov a potrieb žiakov a ich seberealizáciu.

- Spoločensko–vedná oblasť : rozvíjať kladné medziľudské vzťahy, úcta k rodičom, k učiteľom, tolerancia k spolužiakom a ostatným ľuďom, budovať kladný vzťah k rodine, svojim blízkym, rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní, poznávať tradície, zvyky a obyčaje,
- Pracovno–technická oblasť: získavať základy zručností potrebných pre praktický život, rozvíjať základy manuálnych a technických zručností, precvičovať a upevňovať základné sebaobslužné a hygienické návyky,

- Prírodovedno–environmentálna : pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia, pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy a osobnej hygieny, poznať základné princípy zdravého životného štýlu,
- Esteticko–kultúrna : rozvíjať základy tvorivosti a zároveň schopností a zručností, rozvíjať a utvárať vzťah k umeniu, naučiť upravovať seba a svoje prostredie podľa estetického vkusu,
- Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť : pestovať základné pohybové zručnosti, rozvíjať kooperáciu a vytrvalosť, rýchlosť a obratnosť, pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog, rozvíjať schopnosť zodpovednosti za svoje zdravie.

Žiaci majú možnosť rozvíjať tvorivosť a svoje schopnosti aj v rôznych záujmových útvaroch.

3. Vzdelávacia oblasť je zameraná na utvrdzovanie a rozvíjanie poznatkov získaných na vyučovaní zábavnou a hravou formou. Viesť žiakov k samostatnosti, k udržiavaniu poriadku v školských laviciach a školských taškách, rozvíjať primeranú zodpovednosť za zverené prostriedky k vzdelávaniu.

## IV. Výchovný plán

<b>Tematické oblasti výchovy:</b>					
<i>Názov tematických oblastí výchovy:</i>	<i>Počet výchovno-vzdelávacích činností / aktivít v jednotlivých oddeleniach ŠKD:</i>				
	<b>I. odd.</b>	<b>II. odd.</b>	<b>III. odd.</b>	<b>IV. odd.</b>	<b>V. odd.</b>
Vzdelávacia oblasť	165	165	165	165	165
Spoločensko-vedná oblasť	33	33	33	33	33
Pracovno-technická oblasť	33	33	33	33	33
Prírodovedno-environmentálna oblasť	33	33	33	33	33
Esteticko-kultúrna oblasť	33	33	33	33	33
Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť	33	33	33	33	33
<b>Záujmové činnosti:</b>					
<i>Názov záujmovej činnosti:</i>	<i>Počet hodín záujmovej činnosti:</i>				
Kružok rómskej kultúry	62	62	62	62	62
Z rozprávky do rozprávky	62	62	62	62	62
Športujeme, cvičíme, hráme sa	62	62	62	62	62
Šikovniček	62	62	62	62	62
Hráme sa a tvoríme s legom	62	62	62	62	62

## V. Výchovný jazyk: Slovenský

Viesť žiakov k správne použitiu materinského jazyka a spisovne sa vyjadrovať a rozvíjať komunikačné zručnosti. Zo strany vychovávateľiek mať kultivovaný prejav a byť vlastným príkladom pre žiakov.



## **VI. Personálne zabezpečenie**

Výchovnú činnosť v ŠK pri Spojenej škole, Beethovenova 27 v Trnave zabezpečuje päť kvalifikovaných vychovávateľiek a jedna pomocná vychovávateľka, ktoré pracujú so žiakmi v piatich výchovných skupinách. Každá vychovávateľka si dopĺňa svoj pracovný úväzok vyučovaním výchovných predmetov v ŠZŠ a PŠ, sociálnou prácou, rómskou asistenciou alebo činnosťou podporného pedagóga v triedach s individuálnym vzdelávacím programom.

## **VII. Materiálno–technické a priestorové podmienky**

Školský klub nemá svoje miestnosti, činnosť prebieha po skončení vyučovania v triedach, ktoré sú na činnosť školského klubu prispôsobené. Nábytok v triedach je vhodný a rozmiestnený tak, aby vyhovoval individuálnej aj skupinovej práci. Priestory sú vybavené odpočinkovými kobercami a relaxačnými pomôckami. Vybavenie tried je vhodné rozmiestnené a pravidelne dopĺňané (hry, knihy, skladačky, spoločenské hry, stavebnice, výtvarný materiál a iné hračky). Prostredie je esteticky upravené, dotvárané vlastnoručnými výrobkami detí.

V činnostiach žiakov sa využíva spoločenská miestnosť, ktorá je vybavená televízorom, DVD prehrávačom a videom. Ďalej využívame počítačovú učebňu, školskú knižnicu, telocvičňu, školské ihrisko, detské ihrisko na školskom dvore.

Stravovanie žiakov je zabezpečené v jedálni, ktorá sa nachádza v budove školy. Hygienické zariadenia sú k dispozícii na tých istých chodbách ako triedy.

## **VIII. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove**

Školský klub zodpovedá za bezpečnosť detí, za dodržiavanie hygienických podmienok a ochranu ich fyzického a duševného zdravia v čase ich pobytu v klube. Poučenie o BOZP pre žiakov sa uskutočňuje každoročne v prvý deň v školskom klube a priebežne pred rôznymi akciami. Tieto poučenia sa zaznamenávajú do pedagogickej dokumentácie. V prípade úrazu je žiakom poskytnutá prvá pomoc, v zložitých prípadoch je kontaktovaný rodič alebo lekár. Školský klub má k dispozícii svoju lekárníčku.

Miestnosti ŠK sú svetlé, vetrateľné a prevažne s umývadlami.

## **IX. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov**

- uprednostňovať metódy pozitívneho hodnotenia samotnej osobnosti a nie porovnávaním s iným žiakom,
- zapájať žiakov do procesu hodnotenia a sebahodnotenia,
- zohľadňovať vekových a individuálnych osobitostí žiakov psychickej a fyzickej disponovanosti,
- uplatňovať pedagogický takt a rešpektovať práva dieťaťa,
- využívať humanisticky orientované hodnotenie žiakov,
- pri hodnotení výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami treba brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho prácu a výkon.

## **X. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov**

Vedenie školy využíva v rámci hodnotenia zamestnancov formatívne a sumatívne hodnotenie. Pri hodnotení pedagogických zamestnancov školy preferuje tieto metódy:

- hospitácie výchovných činností,
- kontrola pedagogickej dokumentácie ( triednych kníh, týždenných plánov,...),
- kontrola práce žiakov,
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hospitácie vychovávateľov.

Kontrolu zamestnancov školy (vychovávateľov) vedenie školy realizuje v rámci hospitačnej činnosti . Hodnotí základné a špecifické požiadavky.

### **Medzi základné požiadavky patrí:**

- dodržiavanie pracovného času,
- dodržiavanie presného začiatku a ukončenia výchovnej činnosti,
- plnenie administratívnych činností,
- plnenie výchovných osnov.

## **Medzi špecifické požiadavky :**

- realizácia otvorených výchovných hodín,
- získavanie sponzorských finančných prostriedkov a darov,
- reprezentácia školy na kultúrnych podujatiach,
- publikačná činnosť vychovávateľov,
- odborný a profesijný rast,
- tvorba metodických materiálov a pomôcok.

## **XI. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov**

- uvádzať začínajúcich vychovávateľov do pedagogickej praxe,
- motivovať vychovávateľov školského klubu pre neustále sebavzdelávanie,
- príprava pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami ( videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami,...),
- umožniť pedagogickým zamestnancom získať 1. a 2. atestáciu,
- pripraviť na výkon špecializovaných funkcií, napr. vedúci metodického združenia vychovávateľov, uvádzajúci vychovávateľ a pod.,
- rozvíjať špecifické zručnosti pedagogických zamestnancov nevyhnutných pre uspokojovanie záujmov žiakov prostredníctvom vedenia záujmových útvarov,
- rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.